

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

O našem trgovinskem ministru.

Splošne so pritožbe o neizmerno slabem stanju avstrijske trgovine in obrtnije.

Naš list od sreče je bil konfisciran ker smo govorili o politiki, kakoršna se goni v kranjske skupščini, katera bi se imela potegovati za izboljšanje trgovine in obrtnije a ne za nemškutarenje. Kaj smo tam rekli tega ne moremo ponoviti, omenjamo samo, kako je svoje dni "Tagblatt" obiral in psoval narodne ude legalne bivše trgovinske zbornice — a nikdar nij bil konfisciran. Le to se pa menda uže sme omeniti, da smo se tudi malo čudili, kako pride minister Chlumetzky do zaupnice v tem shodu ljubljanskih nemškutarjev.

"Velike misli" o trgovinskem ministru Chlumetzkyemu, bivšem namestniku državnega pravdnika v Brnu in po dr. Giskri postalem kmetijskem ministru, namreč, nemamo samo mi, nego tudi diametralno nam nasprotni, gotovo dovolj nemški in ustavoverski časnik "Deutsche Ztg" prinaša 3. junija članek, poln humorja in satire pod naslovom "Eilf im Dutzend", v katerem je dokazano, kako ženjalne ministre imamo, posebno, kak velikan v narodnem gospodarstvu in trgovske znanosti je g. Chlumetzky, namreč če bi le mogoče bilo, še večji nego naš kranjsko-nemškutarski to se ve, nepresegljivi Aleksander Dreo.

Šla je namreč deputacija veliko-obrtnikov, trgovcev in rudarjev k novemu ministru. Pričakovala je, da bode mož razvil kakov program, da bode povedal, kakove ideje ima, s katerimi hoče pomagati obrtnstvu in trgovini na noge, kako hoče ponoviti colne pogodbe, ki domače delo v Avstriji zatirajo in mu ne pusté razcvetiti se, — ali on jim je rekel: "avstrijska industrija

je sama kriva svojega slabega stanja, ker zgodilo se je, da je bilo le enajst gumb v enem ducatu izvoženih."

"Deutsche Zeitung" pripoveduje drastično, kako so bili deputanti tako prestrašeni, da bi bili skoraj — vseli se, ko so začuli, kako malostna stališča nasproti velikanskim "krabom" ima minister! "Enajst gumb" samo namesti dvanajst je nekdanji en rokodelce od sebe dal, zato pa je zdaj naša industrija sama kriva svoje bede!

Rečeni nemški list to prav dobro izpelje, a na Dunaji je več tiskovne svobode, nego v Ljubljani, — zato naj si vsak dalje sam razmišlja, česar mi reči ne smemo.

O slovanskej trgovini na jugu.

VI.

Uvozili smo iz Grškega in iz joniških otokov:

Fig	čolcent.	177.667
Opaše in cvib	"	75.878
Kož in usnjine	"	21.703
Olja z oljk	"	25.834
Barvnega lesa	"	4.134
Volne	"	10.761
Ježic (vakonea)	"	104.078
Bombaža	"	7.532
Vina	"	7.411
Žajfé	"	3.405

Izvozili smo na Grško in na joniške otoke:

Železnine	colcent.	12.236
Žganja in pive	"	4.994
Kave in cukra	"	17.571
Masla	"	481
Rajža in družega špecerij-skega blaga	"	12.162
Kož in usnjine	"	5.511
Steklenine	"	5.936

Izdelkov iz bombaža	colcent.	8.033
Klobukov židanih	"	934
Papirja	"	12.256
Kart za igro	tucatov	1.711
Žveplenic	colcent.	2.656
Dog bukovih	kosov	1.732.815
Druzega lesa za gold.	"	296.423 in
	"	1.238.965

Uvoz. z Egipta:

Bombaža	colcent.	199.734
Kave in cukra	"	11.142
Železnine stare	"	92.268
Gume (drevesnega kleja)	"	29.721
Žita	starjev	35.148
Bisernih matic (madreperla)	colcent.	16.088
Kož in usnjine	"	7.102
Indika	"	2.072

Izv. v Egipt:

Železnine	colcent.	2.023
Špirita, vina in pive	"	30.046
Vode rudninske	"	1.097
Masla	"	4.974
Papirja	"	10.677
Izdelkov iz bombaža in in volne	"	8.197
Steklenine	"	4.056
Žveplenic	"	7.285
Les	kosov	1.993.762
Les	k. č.	86.608
Kamenja za zidati	colcent.	182.906

Uvoz. iz Turškega:

Bombaža	colcent.	115.649
Fig	"	61.305
Opaše in cvib	"	211.486
Suhega sadja	"	7.800
Olja iz oljk in še družega	"	41.053
Ježic (valonea)	"	186.945
Duhana (tobaka)	"	75.337
Kož in usnjine	"	35.146

Listek.

Jaroslav Vladimirovič.

(1019—1054).

(Spisal po ruskih delih J. Steklasa.)

Kneževanje Jaroslavovo se mora imenovati nadaljevanje Vladimirovega, kajti Jaroslav je bil veliki knez kijevski, ter glava vseh podložnih ruskih zemelj; tudi je on razširjeval v Rusiji nova načela življenja, vnešena po kristijanstvu, katero se je uže precej ukoreninilo v ruskem narodu.

Jaroslav se je pojavil prvič kot uporen sin proti svojemu očetu. Po izvešču starih letopisov je vladal Jaroslav kot področni knez kijevskega velikega kneza v Novgorodu, ter pobiral od novgorodske zemlje dve tisoč griven davka. Od tega davka pa je moral pošiljati dve tisoč

griven svojemu očetu, kot velikemu knezu v Kijev. Jaroslav je prenehal v kratko pošiljati očetu le te novce; razsrjeni oča pa je zbral vojsko, da ž njó kazni svojega nepokornega sina. Jaroslav je pobegnil v Švedsko, nabirat tujcev proti očetu. Smrt Vladimirova je storila konec tej vojski. Pred smrtjo pa je razdelil vso svojo državo. Enemu izmed svojih sinov je dal Novgorod, drugemu Rostov, tretjemu Vladimir Volinjski, drugim zopet druga mesta in kneževine. V Polock pa je poslal Izjeslava in mater njegovo Rognjedo. Čudna je osoda te žene. V mladosti svoje je vzel Vladimir nasilno za ženo, potem ko je njenega očeta ubil. V kratko pa jo je zapustil, ter živel z drugimi ženami. Rognjeda pa ga je hotela za to ubiti. Nekega dne, ko je Vladimir sladko zaspal, prihiteli Rognjeda z mečem v roci v njegovo sobo. Uže je zavihtila meč

nad njim, kar se zbudi Vladimir, ter jo po-grabi za roko. Zda jo hoče kazniti. Zapové jej, da se mora praznično obleči, priti v veliko dvorano in tamkaj njega počakati. On jo je hotel lastnoročno ubiti. Rognjeda pa je mej tem naučila svojega sina Izjeslava, ki ga je imela z Vladimirom, da naj vzame goli meč v roke, ter očetu nasproti gre in reče: "Oče, ti misliš, da si sam tukaj!" Vladimir ostrmi, zapazivši svojega maloletnega sina. "Kdo bi mislil, da boš ti tukaj," rekel je on, ter vrgel meč proč; za tem je poklical bojarje, da sodijo čin njegove žene. "Ne ubij je radi otroka," odgovorili so bojarji, "nego pošlji jo s sinom k njenemu očetu." Zatorej so se pa tudi potomci Izjeslavovi vedno prepirali z Jaroslavovimi, ker so se smatrali za prave naslednike Vladimirove v kneževanji.

Posledice razdeljenja Rusije na več de-

Žita	starjev	408.792
Volne	colcent.	41.847
Barvne in še drugega lesa	"	24.463
Roja	"	16.149
Morske pene (Meerschaaum)	"	8.164
Komorača (Fenchel)	"	6.735
Žajfe	"	2.985
Oska	"	1.256
Slanih črev	"	1.901

Izv. na Turško:

Železnine	colcent.	33.555
Žganja in piva	"	88.368
Masla	"	1.612
Papirja	"	64.910
Kart za igro	ducatov	44.896
Kave in cukra	colcent.	31.251
Izdelkov iz bombaža in volne	"	55.615
Rajža in moke	"	20.916
Steklenine	"	30.219
Žveplenice	"	19.813
Malih kišt za limone in pomaranče	kosov	8.280
Lesa	"	772.630
Druzega blaga za	gold.	853.224

Uvoz. iz Moldavije in Valahije:

Žita, (pšenice, sirka, itd.)	starjev	1.343.900
--	---------	-----------

Izv. v Moldavijo in Valahijo:

Izdelkov iz bombaža	colcent.	947
Olja z oljk	"	2.538

Uvoz. iz Rusije:

Žita — (z Odesa in drugih ladjestaj na črnem morji	starjev	713.842
Volne	colcent.	16.422

Izv. na Rusko:

(črno morje.)

Železnine	colcent.	3.306
Papirja	"	1.628
Izdelkov iz bombaža	"	3.944
Sira, suhega sadja itd.	"	2.550
Steklenine	"	2.477
Žveplenice	"	1.437

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. junija.

Hrvatski sabor zanimiv postaja. Dr. Makanec je predložil nujni predlog, podpisan še od 10 družih hrvatskih poslan-

lov, kakor je bila takrat navada v vseh slavjanskih državah, na pr. v Češki, Poljski i. t. d., bili so prepri in neredi. Prvi je začel borbo najstarejši od njih Svatopolk, ki je zavzel Kijev, ter sklenil, vse brate pokončiti in njihove dele osvojiti. Ljubljenec Vladimirov je bil Boris, knez Rostovski, ki se je ravno vračal iz vojske na Pečenega, na katere ga je bil poslal oče s kijevsko vojsko. Ko je dobil vest o smrti Vladimirovej (bojarji, prijatelji Borisovi, so tri dni skrivali smrt Vladimirovo, verjetno do tega časa, ko se ima Boris vrniti, ali ne dočekavši ga, morali so Vladimira pokopati) svetovala mu je vojska, da naj pobiti v Kijev in se vsede na očetov prestol. „Nečem vzdigniti roke na starejšega brata,“ odgovoril je Boris. Zdaj ga vojaki zapusté, ter odidejo domov. Boris pa je ostal z nekoliko slugami pod šatori na bregu rečice Alte. Mej tem pa je dobil

cev, naj se naredi adresa na kralja in cesarja, v kateri se prosi, da bode vojna krajina zastopana na hrvatskem saboru in da se Dalmacija zedini s Hrvatsko.

Dalmatinski lahonski poslanec Bajamontki je bil v Šibeniku od razdraženih Slovanov nekoliko napaden. Sedaj pa zavoljo tega laška manjšina pravi, da ne pride več v deželni zbor in v Spletu se laški bastardi strašno napenjajo, pa lažnjive telegrame po svetu pošiljajo.

O nadvojvodi **Albrechtu**, ki obišče i nemškega cesarja, piše „Frankfurter Zeitung“ sledeče: „Znano je, da sin asperskega zmagovalca nij črn fanatik s predsodki, kakor ga nemške novine opisujejo. Nadvojvoda Albrecht je avstrijski realni politikar, črno-rumen vseskozi, ultramontanski pak le do te mere, da v verskih razporih v Avstriji vidi slabljenje države. V dokaz, da konservatizem njegov nijma predsodkov, je to, ka je za Hohenwartove dobe predlagal cesarju, naj se stori s splošno volilno pravico konec narodnim razporom. Politične njegove simpatije se klonijo več k Rusiji, nego k Nemčiji. V pangermanizmu ali bolje velikonemštvu vidi on večjega neprijatelja za habsburško cesarstvo, nego v panslavizmu, in zatorej je verjetno, ka bode v Ingenheimu (kjer je car) mnogo več v svojem življu, nego v Emži (kjer je pruski Viljem).“

Na **Češkem** bode za izpraznjeno škofsko stolico kraljevo grado po umrlem škofu Hanělu vitez v. Kirchtreu, imenovan dvorni kaplan in profesor dunajske univerze, dr. Laurin, ki je rojen v omenjeni škofiji. Posebno ga čislajo škof Kučera in kardinal Ravšer — torej se vé, kake barve je mož.

Vnanje države.

Na **Grškem** nij konec hude krize. Nemški viri celó pripovedujejo, da bode Rusija poslala tri ladje v grško morje, da bode kraljico Olgo, ki je ruska caričina, v sebo vzele in odpeljale. Če se to zgodi, potem utegne tudi kralj odpovedati se in se v svojo Dansko domovino vrniti, Grke pa samim sebi prepustiti, da se bodo mej soboj klali, če Rusija mej nje ne poseže.

Nemška oficijozna „Post“ prinaša od Bismarka navdahnjen članek proti Anglezem. Ugiblje, zakaj je angleški upliv na kontinent vedno manjši, in meni, da Anglija hoče malo dati, a dosti dobiti, za to si dela sedaj vitez, kakor da bi hotela braniti Francijo. Gotovo bodo Angleži na to izjavo, rojeno v nemški jezi, odgovorili spodobno.

Dopisi.

Iz Vipave 9. junija. [Izv. dop.]

Obče poštovani gospod France Kavčič iz

Št. Vida se je kot ud okrajne cenilne komisije odpovedal; za njega namestiti bode volitev 12. t. m. v Postojni. Ker se pa velikokrat pri tako važnih volitvah prezre grda napaka, da volilci gledajo več na osebnosti i bogastvo, nego na popolno zmožnost kandidato tedaj volici sedaj pozor! Da se ne bodo glasovi razcepili, živo priporočam in gorko pokladam volilec na srce naj se združijo in oddajo svoje glasove mnogozaslужnemu možu Andreju Rovanu županu Colskemu, ki je vseskozi pošten, bistrumen v vsakem obziru, posebno kar se tiče kmetovalstva, zraven tega je pa izvrsten narodnjak. Koliko truda je nemu prizadejalo predno si je tako sadišče napravil, takrat so se mu ondodni posestniki posmehovali, a zdaj ko vidijo vspeh so ga začeli — posnemati. On tudi pozna težnje kmetkega stanu višje od nemškutarskega bogataša J. Majerja župana iz Lož, ki še nedolžne peticije Vipavskih županij na deželni zbor, s katero so prosile naj se sliši njih glas pri c. k. uradih in slovensko dopisuje, nij hotel podpisati, toliko manj bode dolžnostim uda cenilne komisije zadostil. — Torej volilci! zakličem vam še enkrat pozor! — in izvolite složno priporočanega kandidata.

Iz Notranjskega 9. junija — p. —

[Izv. dop.] Nekateri naši Kranjski učitelji so res čudni možje. Sedaj ko imamo uže vendar tudi mi novo šolsko postavo in smo od duhovščine neodvisni silijo nekateri še vedno nazaj v stari jarem, katerega smo se komaj otresli. Le pogledjmo malo po naših kmetskih farah, kako še nekateri gladko obriti učitelji srednjeveškega kopita v zakristijah duhovnu s cunjjo blatne črevlje brišejo, jih v cerkveno uniformo oblačijo in se jim več kot do tal priklanjajo. Vselej kadar se jim le prilika ponudi, zapojejo z gospodom „Liberia“ ali „Miserere“ če prav magari celo uro ali še več v šoli podučevanje zamudé. — Pobirajo lepo po domače, kot organisti, še vedno pri kmetih bero, hodijo ogledovat merliče itd., dasiravno jim vse to postava prepoveduje. — E kaj postava! si mislijo, da le kaj nese in, da gospod nič ne rekó, pa je prav — če se otroci nauče brati, pisati, računati, ali pa nič, vse eno. Če ob kakem „godu“ šole nij, nič ne de, i to se uže itak ob sebi razume. Gospod šomošter na „trahtoment“ povabljeni so vedno še izvrsten „Tafeldecker“. Ako morebiti pozneje

Svatopolk na svojo roko Kijevljane z darovi in prilizovanjem in oni so ga izbrali za svojega kneza.

Čeravno je bil on najstarejši, ter imel največ prednostij za kneževski prestol, vendar je bilo potrebno, utrditi se z narodnim soglasjem v kneževanji, posebno v takem času, ko so še drugi gledali za prestoljem. Vendar je bil njegov položaj pri vsem tem prav težak: kupljena nagnjenost Kijevljanov se je mogla lahko spremeniti v sovraštvo. Otroci krščanske matere in grške carevne so imeli uže zaradi vere večje pravo na vladu, nego poganski potomci Vladimirovi; razen tega so mogli pa tudi lahko tuje narode poklicati na pomoč. Boris in Gljeb sta bila zanj najbolj nevarna. Rešil se je obeh umorstvom. Boris je ostal nekoliko časa na Altu, kar prihrumé neke noči ubijalci v njegov šator, ter ga zakoljejo blizu Perejaslavlja. Zdaj je hotel vbiti pa

še Gljeba, kneza Muromskega, ki je svojega brata neizrečeno ljubil. Poklical ga je zatorej k sebi v Kijev. Gljeb gre precej, nič hudega sluteč, z malim spremstvom na pot. Na potu pa se mu je spodtaknil konj in ga v nogo ranil. V Smolensku se je vsedel na ladjo, ter se lepo popeljal po Dnjepru v Kijev; zdajci pa ga napadejo v ladji vojniki Svatopolkovi, ter ga ubijejo. Le-ta dva kneza je pribrojila ruska cerkev k svetnikom radi velike bratinske ljubezni. Enaka osoda je zadela tudi tretjega brata Svjetoslava Drevljanskega, ki je, začuvši o velikej nesreči, pobegnil v Ogersko. Tukaj pa je bil v Karpatih vjet in ubit. Svjetoslava se narod nij dalje spominjal, tem bolj pa prvih dveh, katera sta se držala za pokrovitelja kneževskega rodu in varha ruske zemlje; tudi se je štela vsaka zmaga ruske vojske nad drugimi narodi, neposrednemu vmešavanju svetih sinov Vladimirovih.

ta gospod, ki so denes tako „fajn trahitirali“ krščanski nauk tako v šoli tradirajo kot župnik v G. ki celo v prvi oddelek ne pogleda ali kot kaplan v O. ki celega pol leta v šolo polukal nij, kjer bi bil imel natanko verouku odločne ure držati in mladino v veri podučevati ker baje uže celo peša ali ka-li vsaj sam vedno trdi; se taki učitelji kot ravnatelji šole, neupajo ali jim še celo na misel ne pride, da bi tak nered in marnost odpravili in se, ako nij drugače mogoče na dotičnem mestu pritožili; temuč vzamejo v roke rajši zarujovelo pero in napišejo dopis za tist list, ki se le po farovžih bere, v katerem hvalijo le marljivost duhovščine. Tako pomagajo mračnjakom po slobodomiselnih in za napredek šolstva vnetih narodnih kolegi vdrihati in zabavljati. — Ako pa pozneje na kako tako mej sto kak svobodomiselni učitelj pride, ki se ne pusti baš vsacemu kaplanu slepo komandirati, ima neizrečeno opravila in sitnosti prej ko jih prepriča, da je Savaschniggovim časnikom uže zdavnaj odklenkalo. — Kranjski učitelji zdramite se uže enkrat, ločite prijatelja od protivnika in postanite svobodomiselni pa naredni možje!

Domače stvari.

— (Gosp. Widmann), kateri je večraj tudi na Dunaj šel, je bil zavoljo tega imenovan za kranjskega c. k. namestnika, da bi se tu kvalificiral za mesto cesarjevega namestnika na Moravskem. Tako namreč sodijo o njem vsi bivši njegovi kolegi v Brnu. — Kako dober kup je to kvalifikacija dosegl, to bi bilo vredno, v državnem zboru pojasniti.

— (Izlet „Sokola“) bode jutri v nedeljo po pôlu dne ob 2. uri v Bizovik pri Ljubljani. Program je sledeči: Sokolovci v popolni sokolovski obleki (sè plaidom na jermenu) se zberó po pôlu dne do 2. ure v čitalnici. Točno ob 2. uri odhod z zastavo. Ob 5. uri veselica v čitalnici Bizoviški, pri kateri sodeluje pevski zbor „Sokola“ in domači orkester čitalnice ljubljanske. Ob 8. uri odhod v Ljubljano. K obilni vdeležbi vabi Sokolovce:

Odbor.

— (Ljubljanska čitalnica) napravi denes v soboto 12. junija na vrtu besedo s petjem in godbo. Začetek ob 8. zvečer.

Jaroslav neznaoč za smrt očetovo, pripeljal se je v Novgorod Varjagov ter razpostavil po dvorih¹⁾. Tuje pa so se začeli v kratko nevredno ponašati. Skovala se je zatorej proti njim zarota ter sledil uboj vseh Varjagov na dvoru nekega Poromonda. Jaroslav je poklical v osveto zato k sebi v Rakom (blizu Novgoroda, za Jurjevim samostanom) vse početnike urote navidezno k gostbi in zapovedal vse poubiti. Sledečo noč za tem je dobil vest iz Kijeva od svoje sestre Predslave o smrti očetovej in umorstvu svojih bratov. Zda je se pokaže Jaroslav v veču

¹⁾ Varjagami (Varingiar) so se imenovali stanovalci škandinavskih pôluotokov, ki so prehajali iz svoje domovine v Grško čez rusko zemljo po rekah od baltiskega morja tje do črnega v službo bizantiskemu cesarjem. Rusi so kasneje po teh prebivalcih imenovali vse zapadne Evropejce Varjage, kakor oni dan denes Nemce zovejo vse, ki njim na zapadu živé.

— (Od Bleda) se nam piše 10. jun.: Poročal sem o povodnji na Koroški Beli dne 2. junija, in da je zadela strela fajmoštra gosp. Val. Plemelja. — Denes je umrl! — Pokojnega je spoštovalo ljudstvo sploh, kajti on nij bil fanatičen klerikalec, temveč se je trudil z vednostjo in posebno z botaniko. Dobil je umrli, ker je v dunajsko slednjo razstavo več ko 30.000 različnih rastlin poslal, odlikovalno medalijo. Pečal se je pokojni s privatnimi malo, ako ga je kedo obiskal, bil je jako zadovoljen, prijazen in zelo gostoljuben. — Bodi mu zemljica lahka!

— (Iz pod Triglava) se nam piše 4. jun.: Prijazno milo solnce je vendar prisijalo na Gorenjsko; za solncem je prišel gorak dež in sta združeno neprijetnega od sv. Martina do sedaj bivajočega gosta — sneg odpravila. Kakor se prileže meščanom, ko pride pomlad, tako nam, ko nas je sneg popustil. Enake zime, enacega snega na Gorenjskem ne pomnijo tudi stari ljudje, kakor je letos bil. — Pretečeni teden je nekega rudokopa na Zelenici služajočega pri kranjske obrtniške družbi zasulo. — Pretečeno zimo pak se je izgubil sin necega posestnika iz Rečice. Slednjič so ga videli na sv. Matije dan drsajočega se na ledu čez Bledsko jezero. Splošna misel je, da je brž ko ne v jezeru utonil.

Narodno-gospodarske stvari.

Bučela.

kako se spolno razvija in kako živi.

(Prirodopisna študija, spis. J. Ogrinec.)

Posebno kranjski in jugo-zapadni, štajerski Slovenci so marljivi in tudi dosta spretni bučelorejci, pa imamo za to tudi uže prilično slovstvenega poduka o bučeloreji. Ali prikrivano nam bučelino življenje je uzrok, da v naših „bučelarčkih“ vedno še nahajamo nekatere krive misli vzlasti gledé bučelinega trovrstno-spolnega razvijanja. Celó praktičen bučelar namreč utegne se motiti o tem, ako vrhu svojega marljivega opazovanja tudi ne preišče prirodoslovnega ustroja bučeline matice, od katere prav za prav zavisi vspeh vsega bučelstva. Kaka je torej bučela, kako se razvija in kako živi, ter po kakem ravnanji ž njo prideš do naj boljšega vspeha — to podajem tu slovenskim prijateljem bučele v preudarek.

Bučela po svoji vnanjji obliki je znana. Za to hočem natančneje opisati samo one, njene ustroje, ki jo osposobljujejo za različno poslovanje, kakor nabiranje méda in cvetnega praha, narejanje satja in posebno za razplodovanje.

(narodnej skupščini), izrazi sožaljenje o svojem verolomnem prestopku z Novgorodci ter zbrane povpraša: je li bi mu hoteli dati pomoči. „Akoprem si ti, knez, našo bračo, pomoril, vendar se hočemo za te boriti“ odgovorilo mu je več. Novgorodci pa so imeli uzrok pomagati Jaroslavu; nje je tegotila od Kijeva odvisnost, katera bi mogla pod Svatopolkom še tegotnejša postati, kajti bil je on žestoke narave. Novgorodce je žalila tudi prekomerna ošabnost Kijevlanov, ki so se smatrali za njihove gospodarje. Zatorej so se oni odločili za Jaroslava in s tem tudi zase. In oni se nijso prevarili v svoji odloki, kajti Jaroslav jim je dal iz zahvalnosti kasneje po srečno dovršenem delu pismo, po katerem se oslobajajo od neposredne oblasti Kijevá ter vrača Novgorodu z okolico stara samostalnost.

Bučelina glavá nosi dve stranom stoječi sestavljeni očesi in tri, kakor pika mala, jednostavna očesa na čelu; dalje dve kratki, nalomljeni pipalnici, s katerima morda tudi duha, in naposled na doljni strani usta. Gornje čeljusti so ostre za grizti, podaljšane doljne pa mehke in z jezikom zrastene v rilček za lizanje. Bučela ima štiri gola kožnata krila na opraji in diha skozi tako imenovane dušnice, to je dve glavne cevke po vsaki strani telesa.

Po spolu morejo živeti v panji trovrstni pojedinci: matica, samica, trojtje, samci, in navadne bučele delavke, ki so le zamorjene samice. V bolj izpoznanje teh spolno trovrstnih bučel, kakor njihovega značaja, poklica in poslovanja, vzamemo si za primer panj, ki je čez zimo se pustil za plemo. V takem je samo ena matica in kakih 6 do 30 tisoč delavk. Le-te mirno zgnete okolo matice sedé sredi satja, kjer jim je topleje. Na spomlad pak je matica prva, ki ide na delo: začne jajčica (gijide) nesti. Jajčica se jej razvijajo v dvostrokem jajnjeku, ki je malim, zaprtim kleščam podoban. V vsakem jajnjekovem stroku je po prilici 200 cevčic, v kateri vsakej je zopet do 20 jajčic. Cevčice se odpirajo v dva jajčina vodnika, katera se kmalu združita v vzajemni odvodnik. Temu blizu konca umeščen je mal mehurček (receptaculum semenis), ki se za parenja napolni s trotovim semenom (sperma). Na doljni strani jajnjekov najprej dozorela jajčica plazijo skozi obadva vodnika v odvodnik, kjer prihajajo v dotiko s semenom, ter se tako oplodé.

Taka oplodena jajčica polaga matica na dnu piskercev, a léže jih samo toliko, kolikor jih delavke obsesti, greti in potem valiti zamorejo. Razumeje se torej, da kolikor močnejši je panj, toliko več nove zalege dobí v enem in istem časi.

Po treh dneh iz jajčic izlezejo male, belemu črvu podobne ličinke, brez glave. Na gornjem kraji imajo samo mal odpor za prijemljanje hrane. V tem časi delavke uže letajo na pašo iskat cvetnega prahu za hitro množé se ličinke. In to je bučelarju dokaz, da panj ima mlado zalego, torej tudi matico, da po tem takem je dober!

Nasprotno panj, v katerega bučele ne nabirajo cvetnega prahu, priča, da ima ali nerodovitno matico, ali da je popolnem brez nje, ter da mu torej žuga pogin.

V petih dnevih ličinke dorastejo, in delavke z voščeniimi pokrovci zalepijo piskerce. V daljnih treh dneh preobrazí se ličinka v bubo, zamotavši se v svilnat zapredek, a v naslednjih sedem dneh izleze popolno razvijena bučela. Vse njeno preobraževanje traja tedaj 18 do 21 dni.

(Dalje prih.)

Eingesandt.

In dem „slovenski gospodar“ in den Blättern Nr. 177, bis 180 wird gegen Josef Ornič eine gegen jedes bessere Gewissen anstössige Beschuldigung geschleudert, und er unter „Od sv. Ruperta v slov. Goricah“ ein „Dieb“ genannt. Ich muss staunen, wie eine solche Redaktion sich zu einer „hohen Lüge“ hingibt und das Gericht, Enthüllungen während der Untersuchung, die in den Gang der Untersuchung ein- ja dieser vorgreifen, — nicht verfolgt. Unter Vorbehalt der strafrechtlichen Verfolgung möge das dazu dienen, um bösen elenden Verleumdern zur künftigen Warnung zu dienen, und es wäre wohl bedauerlich, wenn von Amtswegen diesem Treiben nicht ein Ende gesetzt werde. (203) Von WB. im Juni 1875. (ig — — —)

Črno meljskim „Ständchen“ - pevcem presrečna hvala od (204)

Metličanke.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezní v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-

bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessciere Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessciere je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalessciere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je že bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalessciere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalessciere du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v Berliner Klinische Wochenschrift od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalessciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalessciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalessciere je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specorijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajski borza 11. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	60
1860 drž. posojilo	112	20
Akcije narodne banke	967	—
Kreditne akcije	232	—
London	111	60
Napol.	8	89 1/2
C. k. cekini	5	26 1/2
Srebro	102	50

Podučiteljska služba

na dvarazrednej narodnej šoli na Frankolovem z dohodki IV. razreda in prostem stanovanjem se razpisuje. Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dokumentirane prošnje po predpostavljenejši šolske gospodski vpsolati do 15. julija t. l. krajnemu šolskemu svetu na Frankolovem (pošta Vojnik).

Okrajni šolski svet Celjski,

dne 7. junija 1875. (205—1)

Predsednik: Haas l. r.

P. n. obiskovalcem moje gostilne se presrečno zahvalim za obiskovanje in tudi naznanim, da 30. junija t. l. opustim gostilno. (199—2)

A. Lavrenčič,

gostilna „pri črnem orlu“ v Postojni.

Umrl v Ljubljani

od 8. do 10. julija:

Marija Verbič, mestna revica, 67 l., na vodenici. — Franc Cerar, delavec, 42 l., Jera Znoj, gostica, 68 l., oba za jetiko. — Fr. Hradecky, mestni revež, 56 l., na mrtvoudu. — Jov. Pfeiferjeva dete oficijala pri dež. odboru, 3 l., na vnetici grla. — Fr. Hrastarjeva, hči nakladavca, 5 l., na vnetici grla. — Mar. Zupančičeva, gostica, 28 l., na jetiki.

Tuji.

10. junija:

Pri Slonu: Marini iz Trsta. — Friedman iz Pešte. — pl. Jerovnoff iz iz Peterburga. — Kohn iz Dunaja. — Koblar iz Reke. — Köder, Altschul iz Dunaja.

Pri Malici: Waserman iz Dunaja. — Haman iz Radovljice. — Fuhrman iz Dunaja. — Irgl iz Trebovlja. — Gairinger iz Dunaja. — Majer iz Kranja. Müller iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Loier iz Trsta. — Knific iz Celja. — Bergamin iz Trsta. — Schwarz iz Dunaja. — Goldman iz Trsta. — Mavar iz Dunaja. — Verga iz Trsta.

Pri bavarskem dvoru: Zarnik iz Gorenjskega.

„Biljar“

še dobro ohranjen, uže razigran se prodá jako po ceni. — Več se izve pri Jarnej Pol-u.

(194—2) kavarnarji v Postojni.

Senožeti v najem.

V nedeljo 13. junija 1875 po pólu dne ob 4. uri se bode košnja na moji senožeti na Volarji zraven Črnevasi poleg ceste proti lipam, —

v ponedeljek 14. junija 1875 do pólu dne ob 9. uri pa košnja na mojih treh velikih senožetih v Trnovskem logu in Viškem svetu kosoma v najem dala.

Senó je skoz in skoz práv dobro in za govejo živino služeče.

Kdor želi tedaj kaj v najem vzeti, naj pride določene ure na omenjene senožeti.

A. Malitsch.

Občno zavarovalno društvo na delnice

„LE SALUT“

koncesijonirano z razglasom slav. ministerstva n. r. št. 16 662 ddo. na Dunaji, dne 3. novemb. 1874.

Usojamo se naznaniti, da smo

v Ljubljani, poštne ulice h. šte. 56, v I. nadstropji ustanovili

zastop našega društva,

ter ga izročili vodstvu našega uradnika gospoda Ivana Starre-ta, ki je pooblaščen prevzeti zavarovanja ne le proti ognji, nego tudi proti poškodovanju onih rečij, ki se prevažujejo po kopnem in po vodi.

Priporočivši naš zastop izjavimo naš

Račun za čas do 30. aprila 1875.

Zavarovalna glavica	gl. 23.512.551 — kr.	Premija gl. 225.024 10 kr.
menj za storni	gl. 2.678.427 — kr.	gl. 29.437 48 kr.
menj pozavarovanje	gl. 4.476.281 — kr.	gl. 42.202 39 kr.
ostaja na lastni račun svota	gl. 16.357.843 — kr.	gl. 71.639 87 kr.
Izplačana poškodovanja vključljivo rezervne svote		Premija gl. 153.384 23 kr.
od tega je pozavarovano		gl. 85.931 58 kr.
		gl. 23.921 86 kr.
Škode na lastni račun		gl. 62.009 72 kr.

V Trstu, dne 24. maja 1875.

Občno zavarovalno društvo na delnice „Le Salut“.

Glavni vodja

Peter Radl.

(184—3)

Sredo 16. junija 1875 do pólu dne ob 9. uri se da košnja na Schaffer-jevej senožeti v trnovskem mestnem gozdu (Jelenova senožet) kosoma v najem. (206)

Kdor želi kaj vzeti v najem, naj pride sredo ob 9. uri zjutraj na omenjeno senožet.

OZNANILLO.